

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Lietuvos edukologijos universitetas
***SOCIALINĖ EDUKACIJA* STUDIJŲ PROGRAMOS
VERTINIMO IŠVADOS**

Grupės vadovas: prof. dr. Edita Štuopytė

Grupės nariai: doc. dr. Jolita Buzaitytė-Kašalynienė

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Socialinė edukacija
Studijų sritis	Socialiniai mokslai
Studijų kryptis (šaka)	Edukologija (X200)
Studijų programos rūšis	universitetinės studijos
Studijų pakopa	antroji
Studijų forma (trukmė metais)	nuolatinė (1,5 m.), iššęstinė (2 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	90
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Edukologijos magistras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara	6
2.3. Personalias	8
2.4. Materialieji ištekliai.....	9
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	10
2.6. Programos vadyba.....	10
III. REKOMENDACIJOS.....	12
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	13

I. IŽANGA

Studijų programą „Socialinė edukacija“ ketina vykdyti Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) Socialinės komunikacijos instituto Socialinio ugdymo katedra. Ketinamos vykdyti antrosios pakopos studijų programos „Socialinė edukacija“ sritis – socialiniai mokslai, kryptis – edukologija, studijų formos – nuolatinė (1,5 metai) ir iššęstinė (2 metai). Pabaigus studijas suteikiamas – edukologijos magistro kvalifikacinis laipsnis.

Išorinio vertinimo vizitas LEU vyko vasario 26 d. Vertintojos susitiko su ketinamos vykdyti studijų programos administracija: LEU Socialinės komunikacijos instituto (SKI) pavaduotoja doc. Ž. Sederavičiūtė - Pačiauskiene, Socialinio ugdymo katedros vedėja prof. I. Zaleckiene, LEU Studijų direkcijos direktore doc. A. Rauckiene ir LEU akademinės kokybės centro atstovu doc. A. Rotmanu. Susitikime su vertintojomis dalyvavo programos aprašo rengėjai: prof. G. Kvieskienė, doc. T. Jovaiša, dr. O. Petronienė ir dokt. A. Tamulevičiūtė.

Vizito metu buvo bendraujama su numatytais programoje dėstytojais: prof. L. Žadeikaite, prof. V. Targamadze, prof. J. V. Uzdila, doc. O. Gurskiene, dr. G. Beresnevičiumi bei socialiniais partneriais (darbdaviais), kurie atstovavo įvairias organizacijas: NVO Asmenybės ugdymo institutas „Rafaelis“, LR Švietimo ir mokslo ministerijos Vaikų ir jaunimo departamentas, Lietuvos socialinių pedagogų asociacija, VšĮ Vaikų laikinosios globos namai „Atsigręšk į vaikus“, Danske bankas, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vilniaus kurčiųjų reabilitacijos centras, VšĮ Pagalbos paaugliams iniciatyva. Vizito į instituciją metu vertintojos turėjo galimybę su minėtais dalyviais aptarti ketinamą vykdyti studijų programą.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Ketinamos vykdyti studijų programos „Socialinė edukacija“ tikslai ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžti pirmoje studijų programos aprašo dalyje. *“Bendrasis studijų **programos tikslas** – parengti specialistus, gebančius projektuoti ir valdyti socialinės edukacijos procesus švietimo programas įgyvendinančiose ir socialines paslaugas teikiančiose institucijose, inicijuoti bei vykdyti tyrimus, daryti rezultatų analizę bei skleisti ir diegti gerąją praktiką”* (žr. Studijų programos aprašas, 4 p.).

Studijų programos tikslai ir rezultatai atliepia tik minimalius reikalavimus keliamus šios pakopos studijų programoms, kai kurie programos tikslai nesiekia septintosios studijų pakopos arba yra neaiškiai formuluojami, pavyzdžiui, pirmas tikslas – „žinoti ir išmanyti socialinę edukaciją grindžiančias teorijas ir jų metodus, pritaikymo strategijas, dirbant su įvairaus amžiaus ir poreikių asmenimis“. Galbūt bakalaurui ir pakanka žinoti teorijas, metodus ir taikymo strategijas, tačiau magistrantas jau turi gebėti kūrybiškai taikyti teorijas, gebėti naudoti / taikyti metodus dirbdamas įvairiose aplinkose ir su skirtingomis klientų grupėmis.

Antras tikslas – „identifikuoti ir formuluoti tyrimų problemas ir vykdyti tyrimus“. Magistrantui nepakanka suformuluoti tyrimo problemą, magistrantas turi gebėti atlikti metodologiškai kokybiškus tyrimus, patikimus, validžius, reprezentatyvius ir pan.

Ketvirtas tikslas – „skatinti ugdytis ir sudaryti dalykines sąlygas ugdytis nuolat besikeičiančioje tikrovėje mokymosi visą gyvenimą nuostatų ir lyderio, konsultanto ir tyrėjo savybes, būtinas sėkmingai profesinei veiklai...“ Ar pakanka, kad magistro programa tik skatintų ugdytis arba sudarytų sąlygas ugdytis? Studijų programa ir ypač magistro turi lavinti mokymosi visą gyvenimą kompetencijas. Ar pakanka, kad studijų programa skatintų ugdytis konsultanto ir tyrėjo savybes? Studijų programa turi lavinti konsultavimo, tyrimų vykdymo kompetencijas. Taip pat nėra aišku, kokios srities konsultanto kompetencijos bus lavinamos.

Nepakankamai aiškiai ir tiksliai formuluojami studijų rezultatai, pavyzdžiui:

- Trečias rezultatas – „išmanyti konsultavimo reikšmę ir gebėti naudotis konsultavimo galimybėmis...“ Kyla klausimas, ar būsimam magistrui pakanka gebėti naudotis konsultavimo galimybėmis (kur tos galimybės yra? Kas jas suteikia? Kitų organizacijų specialistai?), o gal jie turėtų įgyti konsultavimo kompetencijų?
- Aštuntas rezultatas – „gebėti pagrįsti kuriamas inovacijas ir jas deramai pateikti suinteresuotiems asmenims, teikti pasiūlymus teisinės bazės tobulinimui, remiantis darbo patirtimi ir tyrimų rezultatais“. Neaišku, ar būsimi absolventai įgis būtinas kompetencijas inovacijų kūrimui, ar tik gebės jas (kitų sukurtas) deramai pateikti?
- Ketinamos vykdyti studijų programos apraše (žr. 4 p.) rašoma, kad „programą baigę studentai bus pasirengę tiriamajam ir praktiniam darbui įvairiose veiklose ir įgis inovacinių kompetencijų, kurias turės galimybės pritaikyti dirbdamas įvairiose institucijose (formalaus ir neformalaus švietimo, nevyriausybinėse, valstybės valdymo, socialinių paslaugų teikimo, socialinių įmonių ir kitose įstaigose...“ Kyla klausimas, kokias inovacines kompetencijas įgis absolventai? Ar, tai kažkokios naujos kompetencijos, ar tai kompetencija kurti inovacijas? Pokalbio metu, atsakydami į šį klausimą programos rengėjai įvardino absolventų konsultavimo, tyrimų atlikimo bei refleksijos kompetencijas, tačiau nepagrindė, kodėl šios kompetencijos inovacinės. Ar šių kompetencijų neturi jau rengiami socialiniai pedagogai, socialiniai darbuotojai? Gal čia kalbama apie skirtingą tų pačių kompetencijų pasiekimo lygmenį?
- Keturioliktas rezultatas – „išlavinti tolerantiško, efektyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo multikultūrinėse ir multinacionalinėse grupėse gebėjimus, lavinti specialiuosius gebėjimus dirbti komandoje bei grupėje“. Neaišku apie kokius specialiuosius gebėjimus dirbti komandoje kalbama. Šis siekiamas rezultatas, nors ir skirtingai suformuluotas, iš esmės atkartoja dvyliktąjį ketinamos vykdyti studijų programų rezultatą.
- Kai kurie SP tikslai ir rezultatai nepilnai atitinka antrąją studijų pakopą.
- Nėra išskirtos bendrosios ir specialiosios kompetencijos ar studijų rezultatai, susitikimo metu rengėjai teigė, kad sąmoningai neskirstė kompetencijų į bendrąsias ir specialiąsias.

Ketinamos vykdyti studijų programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai programos apraše nepakankamai aiškiai ir išsamiai pagrįsti akademiniais ir profesiniais reikalavimais, visuomenės ir darbo rinkos poreikiais. Studijų programos (SP) apraše minimi įvairūs (žr. SP aprašo 2.1 dalį) normatyviniai dokumentai, tačiau nepagrįstas šios ketinamos vykdyti programos poreikis. Aprašo 2.1. dalyje minimi dokumentai pagrindžia ne specialistų poreikį, o reikalavimus naujai studijų programai ir jos akreditacijai.

Tikslinga, kad ketinamos vykdyti studijų programos (SP) apraše būtų aptartas ir šios ketinamos vykdyti SP santykis su kitomis (tiek pirmosios, tiek antrosios pakopos) LEU vykdomomis studijų programomis. Vizito į aukštąją mokyklą metu, vertintojos susipažino tik su LEU SKI vykdomos pirmosios pakopos studijų programos „Socialinė pedagogika“ tikslais ir studijų rezultatais, todėl šios naujos programos santykis su kitomis tiek LEU, tiek kitose aukštosiose mokyklose vykdomomis programomis nepakankamai išryškintas.

Programos rengėjai programos aprašo 2.2 dalyje teigia, kad šios programos specialistų reikės ikimokyklinio ugdymo institucijose, tačiau nepagrįsta kodėl. Koks šios programos santykis su kitomis (pvz., ikimokyklinio ugdymo specialistus rengiančiomis) studijų programomis?

Studijų programos aprašo 2.2 dalyje įvardinamas specialistų, dirbančių senyvo amžiaus asmenų bei suaugusių asmenų su negalia socialinės globos įstaigose poreikis, minimos 10 vaikų ir jaunimo socialinės globos įstaigos (keturios iš jų su negalia), tačiau neaišku, kurios iš ketinamos vykdyti programos teikiamų kompetencijų sudarys prielaidas išmokti dirbti su šiomis grupėmis?

Studijų programos aprašo 2. 2. dalyje, pagrindžiant numatomų priimti studentų skaičių, teigiama, kad reikalingi specialistai „*gebantys ne tik dirbti su socialinės rizikos grupių asmenimis, bet ir analizuoti šias tendencijas moralinės raidos teorijų pagrindu ir sieti prevencines priemones su vertybių ir elgesio ugdymo metodikomis*“, tačiau programos rezultatuose nėra numatyta tokias kompetencijas lavinti, pvz., nėra kompetencijos kurti naujas prevencines programas, tikrinti šių programų efektyvumą ir pan.

Rengiamų specialistų poreikis nėra grindžiamas programos rengėjų ar kitų institucijų atliktų tyrimų rezultatais. Tikimasi, kad į magistro programą stos 57-66 proc. bakalaurų, tačiau toks lūkestis nepagrįstas.

Programos apraše nepakankamai išryškinta, kuo būsiami programos absolventai skirsis nuo jau dirbančių socialinių pedagogų ir socialinių darbuotojų? Ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija tik minimaliai dera tarpusavyje.

Šios programos absolventų poreikį darbo rinkoje, įvardino socialiniai partneriai, dalyvavę susitikime su vertintojomis. Socialiniai partneriai turi didelių lūkesčių, susietų su teikiamos studijų programos absolventais. Socialiniai partneriai teigė, kad bakalauro studijų absolventų kompetencijos nėra išvystytos iki reikiamo lygmens, todėl tikisi, kad ši magistro programa padės kompetencijas toliau vystyti. Taip pat jie norėtų, kad programos absolventai būtų įgiję mediacijos ir supervizijos kompetencijų.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Studijų programos tikslai ir rezultatai nepilnai atitinka II studijų pakopos reikalavimus, kai kurie programos tikslai yra nepakankamai aiškūs.
- Ketinamos vykdyti studijų programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija tik minimaliai dera tarpusavyje.
- Socialiniai partneriai turi didelių lūkesčių, susietų su būsimais programos absolventais, jie tikisi, kad turimos socialinių pedagogų (bakalaurų) praktinės / profesinės kompetencijos bus toliau vystomos ir keliamos į aukštesnį lygmenį.

2.2. Programos sandara

Ketinamos vykdyti studijų programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Socialinės edukacijos programos apimtis yra 90 kreditų. Studijų programą sudaro (žr. SP aprašas, 3 dalis 14 p.):

- **60 kreditų sudaro studijuojamos krypties dalykai:** *Profesinė socializacija (6 kreditai), Socialinės pagalbos institucijų vadyba ir veiklos tobulinimas (6 kreditai), Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje (6 kreditai), Socioedukacinių tyrimų metodologija: kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai (8 kreditai), Mokslinio teksto analizė ir kūrimas (4 kreditai), Socialinio ugdymo teorijos (8 kreditai), Socialinės edukacijos projektai (6 kreditai), Patyriminis mokymas (4 kreditai), Švietimo ir socialinė politika (6 kreditai), Ugdymo filosofija socialinėje edukacijoje (6 kreditai). Studentai lavins savo mokslinius tiriamuosius įgūdžius ir taip galės pasirengti tolimesnėms doktorantūros studijoms. Tam yra skiriami šie programos krypties dalykai: Socioedukacinių tyrimų metodologija: kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai (8 kreditai), Mokslinio teksto analizė ir kūrimas (4 kreditai)*
- **30 programos kreditų yra skiriami dalykams, susijusiems su magistro darbo rengimu ir gynimu:** *t.y. Mokslinė tiriamoji praktika (10 kreditų), Magistro darbo rengimas (20 kreditų).*

Iš pirmame semestre įvardintų dalykų – „Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje“ / „Lyderystės teorijos ir lyderio ugdymo metodai“ bei antrame semestru – „Socialinės

edukacijos projektai“/ „Kultūrinė antropologija“ bus pasirenkama po vieną kiekviename semestru. Tai yra labai mažas pasirinkimų skaičius magistrantūros programoje.

Iššėstinėje formoje yra suplanuota, kad dalykas „Socialinio ugdymo teorijos“ (8 kreditai) yra studijuojamas antrame ir trečiame semestruose po 4 kreditus. Tikslinga aiškiai įvardinti kaip bus įvertinami šio dalyko rezultatų pasiekimai kiekviename semestru.

Analizuojant ketinamos vykdyti studijų programos aprašą ir diskutuojant su programos rengėjais, lieka neatsakytas klausimas ir neaišku, ar programa nukreipta į mokslą ir tyrimus, ar į praktinę veiklą, pavyzdžiui, programos apraše, pagrindžiant programos absolventų poreikį, pabrėžiama, kad reikia specialistų praktikų, tuo tarpu susitikimo metu ir rengėjų ir dėstytojų grupėse buvo pabrėžiamos mokslinių tyrimų kompetencijų ugdymas, taip pat programos apraše praktika yra ne profesinė, o mokslinė tiriamoji. Jame numatyta, kad praktikos metu studentai vykdys tyrimus, rengs paskaitas bakalaurams, taisys bakalaurų rašto darbus, kartu su baigiamojo darbo vadovais rengs straipsnius pranešimus mokslinėms konferencijoms. Šios kompetencijos tinka universitetų dėstytojams, tačiau ne socialinio ugdymo specialistams. Be to kyla klausimas, jei šias užduotis atlieka magistrantai, tai kokias užduotis tuomet atlieka doktorantai?

Kai kurie studijų dalykų (pvz., dalykas „Profesinė socializacija“) rezultatai „*paaiškinti tęstinio mokymo ir kompetencijų vystymo priemonių reikšmę profesinei socializacijai ir jos efektyvumui...*“ ar „*paaiškinti profesinės socializacijos tikslus ir uždavinius, įvertinant jų įvairovę ir sąveiką su darbo rinka bei profesijų sistemomis*“... neatliepia antrosios pakopos studijų programoms keliamų tikslų ir rezultatų.

Studijų programos rezultatai orientuoti į konsultavimo kompetencijų ugdymą, todėl tikslinga peržiūrėti šias kompetencijas ugdančių dalykų turinį ir rezultatus, mokymo ir vertinimo metodus. Pavyzdžiui, kurso „Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje“ apraše numatyta supažindinti su vienu vieninteliu Egan problemų sprendimo valdymo metodu, tada numatyta supažindinti su mokymosi ir asmenybių teorijomis, kurios yra psichologijos dalis, bet nesuteikia žinių apie psichologinį ar socialinį konsultavimą. Sunku patikėti, kad konsultavimo galima išmokyti tikta klausant paskaitų ir neturint praktinių užsiėmimų, pastarieji dalyko apraše nenumatyti.

Ketinamos vykdyti studijų programos dalykų apraše yra netikslumų. Kai kurių dalykų aprašuose nenurodyti šaltinių išleidimo metai, įtraukti vadovėliai, (pvz., dalykas „Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje“). Analizuojant programos planą, kilo klausimas, koks tikrasis vieno studijų dalyko pavadinimas: „Socialinės pedagoginės pagalbos institucijų vadyba ir veiklos tobulinimas“ ar „Socialinės pagalbos institucijų vadyba ir veiklos tobulinimas“?, nes SP apraše naudojami skirtingi įvardinimai.

Analizuojant dalykų (modulių) turinį ir mokymo metodus, numatytus rezultatus, vertinimo metodus ir kriterijus, kyla daug klausimų ir abejonių, ar numatyti mokymo metodai leis pasiekti numatytus rezultatus – lavins numatytas kompetencijas, taip pat kyla daug abejonių dėl to kaip bus įvertinama ar kompetencija buvo išvystyta iki tinkamo lygmens, ar numatyti vertinimo metodai, leidžia įvertinti kompetenciją, ar tik studento žinias. Pavyzdžiui, dalyko „Lyderystės teorijos ir lyderio ugdymo metodai“ apraše neįvardinti studijų metodai, kurie leis pasiekti šiuos dalyko rezultatus – „*gebėti kūrybiškai panaudoti motyvacijos teorijas motyvacijos skatinimui įvairiose grupėse*“; „*išmanyti streso ir jausmų įtaką žmonių elgesiui ir mokėti tai valdyti organizacijose ar dirbant individualiai*“; „*gebėti ugdytis naujus gebėjimus ir organizuoti mokymų organizacijose*“.

Dalyko „Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje“ apraše neaiškiai nurodyti studijų ir pasiekimų vertinimo metodai. Dalyko „Mokslinė tiriamoji praktika“ apraše nenurodyti studentų pasiekimų vertinimo metodai. Numatyta šiame dalyke vertinti studento indėlį į SKI veiklos tobulinimą, neaišku kokia tai veikla? Kokiais kriterijais ji įvertinama?

Trūksta dermės tarp kai kurių dalykų metodų, dalykų turinio ir rezultatų bei dermės su studijų programos rezultatais. Tai ypač aiškiai išryškėjo analizuojant planuojamos studentų praktikos tikslus ir metodus. Visi socialiniai partneriai sakė, kad jiems reikia specialisto gebančio dirbti lauke, vertinti, organizuoti, telkti kitų specialistų pajėgas, kurti naujus dalykus, juos diegti

ir dar užtikrinti naujovių tvarumą, jiems reikėjo specialistų gebančių daryti pokyčius ne tik klientų (mokinių) lygmenyje bet ir organizacijos lygmenyje, o tai labai didelis iššūkis ir to reikia specialiai mokytis... O programoje numatyta, kad šios praktikos tikslas – „sudaryti sąlygas magistrantui pasirengti magistrinio darbo rengimui, pritaikyti mokslinių tyrimų duomenis ir teorinių modulių informaciją, atlikti praktines bei savarankiško darbo užduotis“, padėti dėstytojams dėstyti, rengti pranešimus konferencijoms ir pan. Tai neatitinka lūkesčio iš „praktikos lauko“. Todėl tikėtina, kad socialiniai partneriai nepakankami buvo įtraukti į studijų programos rengimo procesą.

Šio lūkesčio neatitinka ir programos rengėjų sprendimas nedaryti praktinių užsiėmimų, programoje nėra numatyta seminarų, pratybų, vien tik paskaitos ir konsultacijos. Refleksijos ir supervizijos yra numatyta mokytis teoriškai ir atsietai nuo praktikos, kurse „Patyriminis mokymas“. Prieš tai buvo minėta, kad praktikos tikslai, turinys ir metodai yra nukreipti į mokslinius tyrimus, tuo tarpu refleksijos ir supervizijos būtų galima mokytis per praktikos aptarimus – seminarus. Taip pat supervizijos neturėtų mokytis dėstytojas nepaėjęs supervizorių mokymų.

Ketinos vykdyti studijų programos apraše trūksta sąryšio su šios institucijos vykdomais moksliniais tyrimais, t.y. kaip programa atliepia naujausius mokslo pasiekimus? Tik pokalbyje su programos rengėjais ir dėstytojais buvo įvardintos pagrindinės institucijos mokslinių tyrimų kryptys – kuriais remiantis, buvo formuojamas programos tyrinys.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Trūksta dermės tarp kai kurių dalykų metodų, dalykų turinio ir rezultatų. Ne kiekvieno studijų programų dalyko apraše įvardinti studijų metodai leis pasiekti numatytus rezultatus, todėl būtina ieškoti tam tinkamų metodų, peržiūrėti ir patikslinti dalykų ir studijų programų rezultatus, kad būtų pasiekta dermė.
- Kai kurių ketinamos vykdyti studijų programos dalykų aprašuose yra netikslumų.
- Ketinamos vykdyti studijų programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus
- Studijų programos apimtis pakankama studijų rezultatams pasiekti.

2.3. Personalas

Socialinės edukacijos studijų programoje numatyti dėstysiantys dėstytojai, turintys ne mažesnę kaip daktaro kvalifikacinį laipsnį, dauguma taip pat turi profesoriaus ar docento pedagoginius mokslo vardus. Numatyta, kad Socialinės edukacijos programoje dėstys 7 profesoriaus vardą turintys dėstytojai (prof. A. Bitinienė, prof. G. Kvieskienė, prof. L. Žadeikaitė, prof. V. Vaicekauskienė, prof. V. Targamadžė, prof. J. Uzdila, prof. I. Zaleskienė) ir 3 docentai (doc. T. Jovaiša, doc. O. Gurskienė, doc. V. Tutlys). Programoje yra numatyta kviešti dėstyti kelis ne LEU dėstytojus (žr. SP aprašo 4 dalį, 19 p.). Taigi studijų programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas formaliai atitinka teisės aktų reikalavimus. Dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomoms studijų rezultatams pasiekti.

Dėstytojų veiklos aprašuose yra nemažai netikslumų, pavyzdžiui, nenurodytos darbo vietos, nurodyti netikslūs duomenys apie išsilavinimą (pvz., prof. J.V. Uzdilos duomenys). Programos apraše trūksta informacijos apie konkrečių numatomų programos dėstytojų vykdomus mokslinius tyrimus, tiesiogiai susijusius su analizuojama programa.

Susitikime su vertintojomis dėstytojai papasakojo apie tai kaip jie įsijungė į programos rengimo procesą, pasidalino savo išvalgomis apie šios programos tikslus, siekius. Pokalbyje dėstytojai išsakė ir rūpestį, kad kartais susiklosto situacija kai dalyką parengė vieni dėstytojai, o vykdant programą dėstyti pakviečiami kiti. Atsižvelgti reikėtų ir į tai, kad kai kurie dėstytojai (prof. G. Kvieskienė, doc. J. T.Jovaiša) dirba ne tik Socialinio ugdymo, bet ir Socialinio darbo katedroje, kiti dirba tik valandininkais (prof. L. Žadeikaitė), ir nors formaliai personalo išteklių

užtenka programos vykdymui, tačiau ateityje gali būti ir tam tikrų sunkumų, jeigu reikėtų pakeisti dabar numatytus dėstyti programos dėstytojus.

Programos rengėjai turėtų pagalvoti apie galimą (dėl įvairių priežasčių: amžiaus, darbo krūvio ar kt.) šios programos personalo kaitą ateityje. Tikslinga numatyti, kas ateityje galėtų perimti sukauptą vyresnių kolegų patirtį.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Tikslinga numatyti galimą personalo kaitą / pamainą.
- Numatomi ketinamos vykdyti studijų programos dėstytojai turi sukaupti didelę pedagoginę ir mokslinių tyrimų patirtį.
- Studijų programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas formaliai atitinka teisės aktų reikalavimus. Dėstytojų skaičius yra pakankamas numatomiems studijų rezultatams pasiekti.

2.4. Materialieji ištekliai

Studijų programa būtų vykdoma LEU Socialinės komunikacijos institute. Visos auditorijos aprūpintos stacionariais video projektoriais, kompiuteriais, grafo projektoriais, stacionariais baltais ekranais, stacionariomis lentomis.

Studentų savarankiškam darbui Socialinės komunikacijos institute yra skirti šie padaliniai – Mokymosi ir informacinis centras (318 kab.), kuriame kaupiama mokslinė ir metodinė literatūra, studentų projektai, bakalaurų ir magistrantų apginti baigiamieji darbai. Savarankiškam darbui studentai taip pat gali naudotis kitų fakultetų padaliniais - pedagogikos kabinetu (329), Psichologijos laboratorija (314) ir kt.

Mokymosi ir informacinis centre (318 kab.) nuolatos kaupiama ir atnaujinama metodinė, mokslinė literatūra, specializuotos mokymo priemonės, apgintų bakalauro ir magistro darbų katalogai, kas būtina studijų programos realizavimui. Studentams suteiktos galimybės atlikti savarankiškus darbus (žr. SP aprašas, 5 dalis, 21 p.).

Lietuvos edukologijos universiteto biblioteka studentus ir dėstytojus aptarnauja centriniuose rūmuose ir II rūmuose (Humanitarų biblioteka). Centrinėje bibliotekoje (Studentų g. 39) skaitytojai aptarnaujami abonemente, tarpbibliotekiniame abonemente, keturiose skaityklose. LEU bibliotekoje veikiančiame Mokymosi resursų centre studentai gali naudotis internetu, elektroniniu paštu, garso bei vaizdo įranga, spausdinti spausdintuvais, skenuoti vaizdus, įrišti bei laminuoti dokumentus. Visose LEU skaityklose, koridoriuose veikia bevielis internetas – skaitytojai gali dirbti ir su savo kompiuteriais.

LEU tinklo kompiuterių yra prieiga prie prenumeruojamų ir testuojamų internetinių Lietuvos ir tarptautinių duomenų bazių, iš viso apie 40.

Susipažinus su LEU materialine baze, bibliotekoje prenumeruojamomis tarptautinėmis duomenų bazėmis, metodiniais ištekliais, norėtusi, kad šie ištekliai būtų panaudoti - įtraukiant įvairius mokslinius šaltinius, ypač užsienio kalba į dalykų aprašus, kaip studijų literatūrą. Pavyzdžiui, dalyko “Švietimo ir socialinė politika” apraše nėra nurodyta nė vieno literatūros šaltinio užsienio kalba, o pats dalyko turinys kontekstualizuotas Lietuvai, nors yra įvardintos ir šios temos: *Ideologinės ir etinės švietimo politikos ištakos. Liberalizmas. Liberali švietimo politika. Konservatizmas. Konservatyvi švietimo politika. Kairiosios ideologijos. Marksizmas. Marksistinė švietimo politika. Socialistinė švietimo politika. Socialdemokratinė švietimo politika.*

Susipažinus su materialine baze, auditorijomis, galima teigti, kad ši sritis yra tobulinama vyksta bibliotekos naujų patalpų statybos darbai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Programos vykdymui numatytos patalpos bei reikalinga įranga studijoms (laboratorinė, kompiuterinė, reikmenys) tinkama ir jos pakanka studijoms.

- Ši vertinimo sritis yra plėtojama, nors ir lėtai, vyksta naujo bibliotekos pastato statyba.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Studijų programos apraše (žr. 6.1. dalis *Reikalavimai stojantiesiems*, 23 p.) yra pagrįsti priėmimo į studijas reikalavimai: į studijas priimami „*turintys ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį (bakaluro, magistro ar jiems prilygstantį pedagogikos, edukologijos studijų krypties) išsilavinimą ir pedagogo ar socialinio pedagogo kvalifikaciją*“. Programos rengėjai numato galimybes norintiems studijuoti, bet neturintiems reikalingo išsilavinimo studentams, t.y. pasirinkus papildomas studijas.

Analizuojant, ar numatomi studijų metodai tinkami studijų rezultatams pasiekti (tiek skaitant SP aprašą, tiek pokalbiuose su programos rengėjais, dėstytojais), išryškėjo, kad šiam klausimui programos rengėjai skyrė nepakankami dėmesio.

Dalykų aprašuose kai kurie įvardinti metodai nėra tinkami numatytiems studijų rezultatams pasiekti. Pasigendama dermės tarp studijų metodų ir studijų dalyko rezultatų. Pavyzdžiui, dalyko „Lyderystės teorijos ir lyderio ugdymo metodai“ apraše įvardintas studijų metodas „*išlavinti tolerantiško, efektyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo multikultūrinėse ir multinacionalinėse grupėse gebėjimus*“; neaiškiai įvardinti studijų metodai (*P/K, K*) dalyke „Konsultavimo teorijos ir taikymas socioedukacinėje veikloje“ be to trūksta dermės tarp studijų dalyko rezultatų ir vertinimų metodų.

Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aptarta, vieša. Yra išskirti tikslų pasiekimo lygiai (žr. dalyko aprašo kortelę), tačiau ši keturbalė vertinimo sistema, yra vienoda visuose dalykų aprašuose ir nedera su dalykų turiniu bei studijų rezultatais. Tiesa, kyla abejonų ar yra gera praktika dešimties balų vertinimo sistemą supaprastinti iki 4 balų vertinimo sistemos, nes tokių būdu suskirsčius vertinimus tampa neaišku, kada bus rašomas 10, o kada 9. Susitikimo su dėstytojais metu paaiškėjo, kad dėstytojai ne patys rengė vertinimui pateiktus dalykų aprašus, todėl tai, ką jie pasakojo apie vertinimo metodus ir kriterijus nesutapo su tuo, kas apie juos buvo parašyta dalykų aprašuose. Tikimasi, kad dalykų aprašus dėstytojai peržiūrės ir patikslins.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Ne visi numatyti studijų metodai tinkami studijų rezultatams pasiekti. Trūksta dermės tarp dalyko rezultatų, studijų metodų bei pasiekimų vertinimo metodų.
- Studentų pasiekimų vertinimo sistema yra vieša / bendra, tačiau ši sistema neatspindi dalykų turinio, mokymo ir vertinimo būdų įvairovės, todėl tik iš dalies tinka numatytiems studijų rezultatams įvertinti. Vertinimo kriterijai turėtų derėti su dalyko rezultatais, pasirinktais studijų metodais, užduotimis.
- Pagrįsta priėmimo į studijas tvarka.

2.6. Programos vadyba

Studijų programos administravimas ir kokybės užtikrinimas vykdomas pagal: LEU Statutą; LEU Studijų; Studijų programų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarką, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo nuostatas ir gaires (žr. SP aprašas, 7 dalis, 25p.).

Formaliai „Socialinės edukacijos“ magistro studijų programą vykdys Lietuvos edukologijos universiteto Socialinės komunikacijos instituto Socialinio ugdymo katedra, bendradarbiaudama su kitomis Lietuvos edukologijos universiteto fakultetų katedromis (Lietuvių kalbotyros ir komunikacijos katedra, Edukologijos katedra), nors dėstytojų veiklos aprašuose nurodytos kitos dėstytojų darbo vietos - *Socialinės sanglaudos* ir *Socialinės pedagogikos* katedros. Visa tai įneša sumaištį, nes kai kurie dėstytojai dirba dar ir *Socialinio darbo*

katedroje, todėl trūksta aiškumo paskirstant atsakomybę už programos įgyvendinimą ir priežiūrą, sprendimų priėmimą.

Pokalbyje su programos rengėjais, numatomais studijų programos dėstytojais, buvo įvardintas tamprus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais programos rengimo procese, formuluojant studijų siekinius ir kt. Tamprius ryšius su SKI įvardino ir patys socialiniai partneriai. Jie ne vienerius metus bendradarbiauja, dalyvauja bendruose renginiuose. Iš susitikimo su socialiniais partneriais paaiškėjo, kad įsivaizdavimai apie programos rezultatus studijų programos rengėjų ir socialinių partnerių yra skirtingi, nes programos rezultatuose, nėra tų kompetencijų, kurių tikisi ar laukia dalininkai, tai rodo, kad rengiant programą nebuvo pakankamai įsiklausyta į socialinių dalininkų poreikius.

Įgyvendinant Socialinės edukacijos studijų programą, planuojama kad jos kokybė bus užtikrinama šiais lygiais (žr. SP aprašas, 7 dalis, 25- 26 p.):

- *Universiteto lygiu*, kai Senato studijų komisija svarsto fakultetų akademinio darbo apibendrintas ataskaitas, bendruosius Universiteto studijų proceso klausimus ir projektus, teikia Senatui pasiūlymus studijų strateginiais klausimais. Bendrąją Universiteto studijų koordinaciją, jų priežiūrą, administravimą vykdo studijų prorektorius. Studijų kokybės gerinimui Universiteto lygmeniu yra pravedamos LEU absolventų bei dėstytojų apklausos. Gauti rezultatai panaudojami studijų procesui tobulinti.
- *Socialinės komunikacijos instituto lygiu*, kai fakulteto / instituto taryba periodiškai kontroliuoja katedrų akademinį darbą ir šio darbo kokybę, svarsto studijų eigos, turinio, organizavimo, akademinio vertinimo klausimus, sprendžia studijų programos papildymo arba jos atnaujinimo, naujų studijų programų tvirtinimo klausimus ir kt.
- *Katedros lygiu*, kai katedros vedėjas periodiškai tikrina, kaip atliekamas dėstytojo planuotas darbas, lanko dėstytojų vedamas paskaitas / praktinius užsiėmimus / seminarus, išsako katedrai ir instituto tarybai nuomonę apie darbo kokybę ir šį darbą vertina.
- *Studijų programos komiteto lygiu*, kai komitetas, bendradarbiaudamas su katedromis, socialiniais partneriais ir atsižvelgdamas į jų pasiūlymus, teikia fakulteto tarybai programos tobulinimo priemones, prižiūri jų įgyvendinimą.

Taigi atsižvelgiant į suplanuotus studijų programos kokybės užtikrinimo lygius galima teigti, kad yra numatyti programos kokybės užtikrinimui reikalingi veiksmai, tačiau tai daugiausia bendros universiteto lygiu suplanuotos priemonės. Nei ketinamos vykdyti studijų programos apraše nei vizito į LEU metu (diskusijose su dėstytojais, programos rengėjais), nebuvo įvardinti konkretūs metodai ir būdai, kuriais dėstytojai numato siekti studijų kokybės, kaip užtikrinti, kad bus pasiekti numatyti programos rezultatai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

- Universiteto, SKI lygiuose yra suplanuotos priemonės studijų programos kokybės užtikrinimui, tačiau nepakankamai aptarti dėstytojo taikomi metodai ir būdai, užtikrinant vidinę studijų programos kokybę.
- Socialiniai dalininkai dalyvauja programų vertinimo ir tobulinimo procesuose, tačiau šios konkrečios ketinamos vykdyti studijų programos rengimo procese nebuvo pakankamai įsiklausyta į socialinių dalininkų poreikius.
- SKI palaiko tamprius ryšius su socialiniais partneriais, kurie sieja savo lūkesčius su šios ketinamos vykdyti studijų programos absolventais.

III. REKOMENDACIJOS

- 3.1. Studijų programos tikslai ir rezultatai nepilnai atitinka reikalavimus, keliamus šios pakopos studijų programoms, kai kurie programos tikslai yra nepakankamai aiškūs, todėl būtina juos koreguoti / tikslinti.
- 3.2. Būtina tikslinti studijų dalykų aprašus, nes ne kiekvieno studijų programos dalyko apraše įvardinti studijų metodai leis pasiekti numatytus rezultatus, ne visi vertinimo metodai leis įvertinti pasiektus rezultatus. Reikia ieškoti tam tinkamų metodų, peržiūrėti ir patikslinti dalykų ir studijų programos rezultatus, kad būtų pasiekta dėmė. Reikia ištaisyti netikslumus studijų dalykų aprašuose.
- 3.3. Programos rengėjai turėtų pagalvoti apie galimą (dėl įvairių priežasčių: amžiaus, darbo krūvio ir kt.) šios programos personalo kaitą ateityje.
- 3.4. Tikslinga tobulinti studentų pasiekimų vertinimo sistemą, kad vertinimo kriterijai derėtų su dalyko rezultatais, pasirinktais studijų metodais, užduotimis.
- 3.5. Tobulinti studijų programos vidinės studijų kokybės užtikrinimo sistemą.

IV. Apibendrinamasis įvertinimas

Lietuvos edukologijos universiteto ketinama vykdyti studijų programa *Socialinė edukacija* vertinama neigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	1
2	Programos sandara	2
3	Personalas	2
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	2
6	Programos vadyba	2
	Iš viso:	12

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Edita Štuopytė

Grupės nariai: doc. dr. Jolita Buzaitytė-Kašalynienė